श्रीमद् भागवत का यह सार
भगवद् भक्ति ही आधार

श्रीमद्भागवत रसिक कुटुंब

भीष्म स्तुति

निज मति से अति रति कृष्ण स्तुति
सुंदर गति पाकर, भीष्म इति

नारायणं(न्) नमस्कृत्य, नरं(ञ्) चैव नरोत्तमम् ।
देवीं(म्) सरस्वतीं(म्) व्यासं(न्) , ततो जयमुदीरयेत् ॥

nārāyaṇaṁ(n) namaskṛtya, naraṁ(ñ) caiva narottamam
devīṁ(m) sarasvatīṁ(m) vyāsaṁ(m), tato jayam udīrayet

नामसङ्कीर्तनं(म्) यस्य, सर्वपापप्रणाशनम् ।
प्रणामो दुःखशमनस् , तं(न्) नमामि हरिं(म्) परम् ॥

nāmasaṅkīrtanaṁ(m) yasya, sarvapāpapraṇāśanam
praṇāmo duḥkhaśamanaḥ(s), taṁ(n) namāmi hariṁ(m) param

श्री गणेशाय नमः

श्रीमद्भागवतमहापुराणम् प्रथमः स्कंध :

अथ नवमोऽध्याय :

śri Ganeśaya namaḥ

śrimadbhagavatamahapuraṇam prathamaḥ skandhaḥ

Atha navamo'dyayaḥ

सूत उवाच

इति भीतः(फ्) प्रजाद्रोहात्, सर्वधर्मविवित्सया।
ततो विनशनं(म्) प्रागाद्, यत्र देवव्रतोऽपतत् ॥ 1॥

sūta uvāca

iti bhītaḥ(ph) prajādrohāt, sarvadharmavivitsayā

tato vinaśanaṁ(m) prāgād, yatra devavrato'patat ॥ 1॥

sarva + dharma + vivitsayā, deva + vrato' + patat

तदा ते भ्रातरः(स्) सर्वे, सदश्वैः(स्) स्वर्णभूषितैः।
अन्वगच्छन् रथैर्विप्रा, व्यासधौम्यादयस्तथा ॥ 2॥

tadā te bhrātara(s) sarve, sadaśvaiḥ(s) svarṇabhūṣitaiḥ

anvagacchan rathairviprā, vyāsadhaumyādayastathā ॥2॥

vyāsa +dhaumyā + dayastathā

भगवानपि विप्रर्षे, रथेन सधनञ्जयः।
स तैर्व्यरोचत नृपः(ख्), कुबेर इव गुह्यकैः ॥3॥

Bhagavānapi viprarṣe, rathena sadhanañjayaḥ

sa tairvyarocata nṛpaḥ(kh), kuvera iva guhyakaiḥ ॥3॥

tair + vyarocata

दृष्ट्वा निपतितं(म्) भूमौ, दिवश्च्युतमिवामरम्।
प्रणेमुः(फ्) पाण्डवा भीष्मं(म्), सानुगाः(स्) सह चक्रिणा ॥4॥

dṛṣṭvā nipatitaṁ(m) bhūmau, divaścyutamivāmaram

praṇemuḥ(ph) pāṇḍavā bhīṣmaṁ(m), sānugāḥ(s) saha cakriṇā ॥4॥

divas + cyuta + mivāmaram

तत्र ब्रह्मर्षयः(स्) सर्वे, देवर्षयश्च सत्तम।
राजर्षयश्च तत्रासन्, द्रष्टुं(म्) भरतपुङ्गवम् ॥5॥

tatra brahmarṣayaḥ(s) sarve, devarṣayaśca sattama

rājarṣayaśca tatrāsan, draṣṭuṁ(m) bharatapuṅgavam ॥5॥

bharata + puṅgavam

पर्वतो नारदो धौम्यो, भगवान् बादरायणः।

बृहदश्वो भरद्वाजः(स्), सशिष्यो रेणुकासुतः ॥6॥

parvato nārado dhaumyo, bhagavān bādarāyaṇaḥ

bṛhadaśvo bharadvājaḥ(s), saśiṣyo reṇukāsutaḥ ॥6॥

bṛha + daśvo

वसिष्ठ इन्द्रप्रमदस्, त्रितो गृत्समदोऽसितः।

कक्षीवान् गौतमोऽत्रिश्च, कौशिकोऽथ सुदर्शनः ॥7॥

vasiṣṭha indrapramadas, trito gṛtsamado'sitaḥ

kakṣīvān gautamo'triśca, kauśiko'tha sudarśanaḥ ॥7॥

gṛt + samado' + sitaḥ

अन्ये च मुनयो ब्रह्मन्, ब्रह्मरातादयोऽमलाः।

शिष्यैरुपेता आजग्मुः(ख्), कश्यपाङ्गिरसादयः ॥8॥

anye ca munayo brahman, brahmarātādayo'malāḥ

śiṣyairupetā ājagmuḥ(kh), kaśyapāṅgirasādayaḥ ॥8॥

brahma + rātā + dayo' + malāḥ , kaśya + pāṅgi + rasādayaḥ

तान् समेतान् महाभागा- नुपलभ्य वसूत्तमः।

पूजयामास धर्मज्ञो, देशकालविभागवित् ॥9॥

tān sametān mahābhāgā- nupalabhya vasūttamaḥ

pūjayāmāsa dharmajño, deśakālavibhāgavit ॥9॥

deśa + kāla + vibhāga + vit

कृष्णं(ञ्) च तत्प्रभावज्ञ, आसीनं(ञ्) जगदीश्वरम्।
हृदिस्थं(म्) पूजयामास, माययोपात्तविग्रहम् ॥10॥

kṛṣṇaṁ(ñ) ca tatprabhāvajña, āsīnaṁ(ñ) jagadīśvaram
hṛdisthaṁ(m) pūjayāmāsa, māyayopāttavigraham ll10 ll

māyayo + pāt + tavigraham

पाण्डुपुत्रानुपासीनान्, प्रश्रयप्रेमसङ्गतान्।
अभ्याचष्टानुरागास्रै- रन्धीभूतेन चक्षुषा ॥11॥

pāṇḍuputrānupāsīnān, praśrayapremasaṅgatān
abhyācaṣṭānurāgāśrai- randhībhūtena cakṣuṣā ll11 ll

pāṇḍu + putrā + nupā + sīnān, praśraya +prema +saṅgatān
abhyā + caṣṭā + nurāgā + śrai

अहो कष्टमहोऽन्याय्यं(म्), यद्यूयं(न्) धर्मनन्दनाः।
जीवितुं(न्) नार्हथ क्लिष्टं(म्), विप्रधर्माच्युताश्रयाः ॥12॥

aho kaṣṭamaho'nyāyyaṁ(m), yadyūyaṁ(n) dharmanandanāḥ
jīvituṁ(n) nārhatha kliṣṭaṁ(m), vipradharmācyutāśrayāḥ ll12 ll

vipradharmā + cyutā + śrayāḥ

सं(व्)स्थितेऽतिरथे पाण्डौ, पृथा बालप्रजा वधूः।
युष्मत्कृते बहून् क्लेशान्, प्राप्ता तोकवती मुहुः ॥13॥

saṁ(v) sthite'tirathe pāṇḍau, pṛthā bālaprajā vadhūḥ
yuṣmatkṛte bahūn kleśān, prāptā tokavatī muhuḥ ll13 ll

saṁsthite' + tirathe, yuṣmat + kṛte

सर्वं(ङ्) कालकृतं(म्) मन्ये, भवतां(ञ्) च यदप्रियम्।
सपालो यद्वशे लोको, वायोरिव घनावलिः ॥14॥

sarvaṁ(ṅ) kālakṛtaṁ manye, bhavatāṁ(ñ) ca yadapriyam
sapālo yadvaśe loko, vāyoriva ghanāvaliḥ ll14 ll

यत्र धर्मसुतो राजा, गदापाणिर्वृकोदरः।
कृष्णोऽस्त्री गाण्डिवं(ञ्) चापं(म्), सुहृत्कृष्णस्ततो विपत् ॥15॥

yatra dharmasuto rājā, gadāpāṇirvṛkodaraḥ
kṛṣṇo’strī gāṇḍivaṁ(ñ) cāpaṁ(m), suhṛtkṛṣṇastato vipat ॥15॥

gadā + pāṇir + vṛkodaraḥ, , suhṛt + kṛṣṇas + tato

न ह्यस्य कर्हिचिद्राजन्, पुमान् वेद विधित्सितम्।
यद्विजिज्ञासया युक्ता, मुह्यन्ति कवयोऽपि हि ॥16॥

na hyasya karhicidrājan, pumān veda vidhitsitam
yadvijijñāsayā yuktā, muhyanti kavayo’pi hi ॥16॥

yad + vijijñāsayā

तस्मादिदं(न्) दैवतन्त्रं(म्), व्यवस्य भरतर्षभ।
तस्यानुविहितोऽनाथा, नाथ पाहि प्रजाः(फ्) प्रभो ॥17॥

tasmādidaṁ(n) daivatantraṁ(m), vyavasya bharatarṣabha
tasyānuvihito’nāthā, nātha pāhi prajāḥ(ph) prabho ॥17॥

tasyā + nuvihito’ + nāthā

एष वै भगवान् साक्षा- दाद्यो नारायणः(फ्) पुमान्।
मोहयन्मायया लोकं(ङ्), गूढश्चरति वृष्णिषु ॥18॥

eṣa vai bhagavān sākṣā, dādyo nārāyaṇaḥ(ph) pumān
mohayanmāyayā lokaṁ(ṅ), gūḍhaścarati vṛṣṇiṣu ॥18॥

mohayan + māyayā, gūḍhaś + carati

अस्यानुभावं(म्) भगवान्, वेद गुह्यतमं(म्) शिवः।
देवर्षिर्नारदः(स्) साक्षाद्, भगवान् कपिलो नृप ॥19॥

asyānubhāvaṁ(n) bhagavān, veda guhyatamaṁ(m)śivaḥ
devarṣirnāradaḥ(s) sākṣād, bhagavān kapilo nṛpa ॥19॥

asyā + nubhāvaṁ, devarṣir + nāradaḥ

यं(म्) मन्यसे मातुलेयं (म्), प्रियं(म्) मित्रं(म्) सुहृत्तमम्।
अकरो:(स्) सचिवं(न्) दूतं(म्), सौहृदादथ सारथिम् ॥20॥

yaṁ(m) manyase mātuleyaṁ(m), priyaṁ mitraṁ(m) suhṛttamam
akaroḥ(m) sacivaṁ(n) dūtaṁ(m), sauhṛdādatha sārathim ॥20॥

suhṛt + tamam , sauhṛdā + datha

सर्वात्मन:(स्) समदृशो, ह्यद्वयस्यानहङ्कृते:।
तत्कृतं(म्) मतिवैषम्यं(न्), निरवद्यस्य न क्वचित् ॥21॥

sarvātmanaḥ(s) samadṛśo, hyadvayasyānahaṅkṛteḥ
tatkṛtaṁ(m) mativaiṣamyaṁ(n), niravadyasya na kvacit ॥21॥

hyad + vayasyā + nahaṅkṛteḥ

तथाप्येकान्तभक्तेषु, पश्य भूपानुकम्पितम्।
यन्मेऽसूं(व्)स्त्यजत:(स्) साक्षात्, कृष्णो दर्शनमागत: ॥22॥

tathāpyekāntabhakteṣu, paśya bhūpānukampitam
yanme'sūṁ(v)styajataḥ(s) sākṣāt, kṛṣṇo darśanamāgataḥ ॥22॥

tathāpye + kānta + bhakteṣu, bhūpānu + kampitam,
yanm' + sūṁs + tyajataḥ

भक्त्याऽऽवेश्य मनो यस्मिन्, वाचा यन्नाम कीर्तयन्।
त्यजन् कलेवरं(म्) योगी, मुच्यते कामकर्मभि: ॥23॥

Bhaktyā''veśya mano Yasmin, vācā yannāma kīrtayan
tyajan kalevar(m)aṁ yogī, mucyate kāmakarmabhiḥ ॥23॥

bhaktyā''+ veśya

स देवदेवो भगवान् प्रतीक्षतां(ङ्),
कलेवरं (म्) यावदिदं(म्) हिनोम्यहम्।
प्रसन्नहासारुणलोचनोल्लसन्,

मुखाम्बुजो ध्यानपथश्चतुर्भुजः ॥24॥

sa devadevo bhagavān pratīkṣatāṁ(ṅ)

kalevaraṁ(m) yāvadidaṁ(m) hinomyaham

prasannahāsāruṇalocanollasan

***mukhāmbujo dhyānapathaścaturbhujaḥ* ॥24॥**

Prasanna + hāsā + ruṇa + locanollasan,

dhyana +pathaś + catur bhujaḥ

सूत उवाच

युधिष्ठिरस्तदाकर्ण्य, शयानं(म्) शरपञ्जरे।

अपृच्छद्विविधान्धर्मा- नृषीणां(ञ्) चानुशृण्वताम् ॥25॥

sūta uvāca

yudhiṣṭhirastadākarṇya, śayānaṁ(m) śarapañjare

***apṛcchadvividhāndharmā- nṛṣīṇāṁ(ñ) cānuśṛṇvatām* ॥25॥**

yudhiṣṭhiras + tadā + karṇya,

apṛcchad + vividhān+ dharmā,

cānu + śṛṇvatām

पुरुषस्वभावविहितान्, यथावर्णं(म्) यथाश्रमम्।

वैराग्यरागोपाधिभ्या- माम्नातोभयलक्षणान् ॥26॥

puruṣasvabhāvavihitān, yathāvarṇaṁ(m) yathāśramam

***vairāgyarāgopādhibhyā- māmnātobhayalakṣaṇān* ॥26॥**

puruṣa + svabhāva + vihitān,

vairagya +rāgo + pādhibhyā,

māmnāto + bhaya +lakṣaṇān

दानधर्मान् राजधर्मान्, मोक्षधर्मान् विभागशः।

स्त्रीधर्मान् भगवद्धर्मान्, समासव्यासयोगतः ॥27॥

dānadharmān rājadharmān, mokṣadharmān vibhāgaśa

strīdharmān bhagavaddharmān, samāsavyāsayogataḥ ॥27॥

bhagavad + dharmān, samā + savyāsa +yogataḥ

धर्मार्थकाममोक्षां(व्)श्च, सहोपायान् यथा मुने।

नानाख्यानेतिहासेषु, वर्णयामास तत्त्ववित् ॥28॥

dharmārthakāmamokṣāṁś(v) ca, sahopāyān yathā mune

nānākhyānetihāseṣu, varṇayāmāsa tattvavit ॥28॥

dharmārtha + kāma +mokṣāṁśca, nānākhyā +neti +hāseṣu

धर्मं (म्) प्रवदतस्तस्य, स कालः(फ्) प्रत्युपस्थितः।

यो योगिनश्छन्दमृत्योर्, वाञ्छितस्तूत्तरायणः ॥29॥

dharmaṁ(m) pravadatastasya, sa kālaḥ(ph) pratyupasthitaḥ

yo yoginaśchandamṛtyor, vāñchitastūttarāyaṇaḥ ॥29॥

pravada + tastasya, yoginaś + chanda +mṛtyor, tūt +tarāyaṇaḥ

तदोपसं(व्)हृत्य गिरः(स्) सहस्रणीर्,

विमुक्तसङ्गं(म्) मन आदिपूरुषे।

कृष्णे लसत्पीतपटे चतुर्भुजे,

पुरः(स्)स्थितेऽमीलितदृग्व्यधारयत् ॥30॥

tadopasaṁ(v) hṛtya giraḥ(s) sahasraṇīr

vimuktasaṅgaṁ(m) mana ādipūruṣe

kṛṣṇe lasatpītapaṭe caturbhuje

puraḥ(s) sthite'mīlitadṛgvyadhārayat ॥30॥

puraḥ + sthite' + mīli + tadṛg + vyadhārayat

विशुद्धया धारणया हताशुभस्-

तदीक्षयैवाशु गतायुधव्यथः।

निवृत्तसर्वेन्द्रियवृत्तिविभ्रमस्-

तुष्टाव जन्यं (म्) विसृजञ्जनार्दनम् ॥31॥

viśuddhayā dhāraṇayā hatāśubhas-

tadīkṣayaivāśu gatāyudhavyataḥ

nivṛttasarvendriyavṛttivibhramas-

tuṣṭāva janyaṁ(m) visṛjañjanārdanam ll31 ll

tadī + kṣayai + vāśu, gatā + yudha + vyataḥ,

nivṛt + tasarvendriya + vṛtti + vibhramas, visṛjañ + janārdanam

श्रीभीष्म उवाच

इति मतिरुपकल्पिता वितृष्णा

भगवति सात्वतपुङ्गवे विभूम्नि।

स्वसुखमुपगते क्वचिद्विहर्तुं(म्)

प्रकृतिमुपेयुषि यद्भवप्रवाहः ॥32॥

śrībhīṣma uvāca

iti matirupakalpitā vitṛṣṇā

bhagavati sātvatapuṅgave vibhūmni

svasukhamupagate kvacidvihartuṁ(m)

prakṛtimupeyuṣi yadbhavapravāhaḥ ll32 ll

mati + rupa + kalpitā, sāt + vata + puṅgave, sva + sukha + mupagate

kvacid + vihartuṁ, prakṛti + mupe + yuṣi, yad +bhava + pravāhaḥ

त्रिभुवनकमनं(न्) तमालवर्णं(म्),

रविकरगौरवराम्बरं(न्) दधाने।

वपुरलककुलावृताननाब्जं(म्),

विजयसखे रतिरस्तु मेऽनवद्या ॥33॥

tribhuvanakamanaṁ(n) tamālavarṇaṁ(m)

ravikaragauravarāmbaraṁ(n) dadhāne

vapuralakakulāvṛtānanābjaṁ(m)

vijayasakhe ratirastu me'navadyā ll33 ll

tribhuvana + kamanaṁ, ravikara + gaurava + raambaraṁ,

vapu + ralaka + kulā + vṛtā + nanābjaṁ

युधि तुरगरजोविधूम्रविष्वक्-

कचलुलितश्रमवार्यलङ्कृतास्ये।

मम निशितशरैर्विभिद्यमान-

त्वचि विलसत्कवचेऽस्तु कृष्ण आत्मा ॥34॥

yudhi turagarajovidhūmraviṣvak-

kacalulitaśramavāryalaṅkṛtāsye

mama niśitaśarairvibhidyamāna-

tvaci vilasatkavace'stu kṛṣṇa ātmā ॥34॥

turaga + rajo + vidhūmra + viṣvak,

kaca + lulita + śrama + vāryalaṅ + kṛtāsye,

niśita + śarair + vibhidyamāna, vilasat + kavace'stu

सपदि सखिवचो निशम्य मध्ये,

निजपरयोर्बलयो रथं(न्) निवेश्य।

स्थितवति परसैनिकायुरक्ष्णा,

हृतवति पार्थसखे रतिर्ममास्तु ॥35॥

sapadi sakhivaco niśamya madhye

nijaparayorbalayo rathaṁ(n) niveśya

sthitavati parasainikāyurakṣṇā

hṛtavati pārthasakhe ratirmamāstu ॥35॥

nija + parayor + balayo, para + sainikā + yurakṣṇā,

ratir + mamāstu

व्यवहितपृतनामुखं(न्) निरीक्ष्य,

स्वजनवधाद्विमुखस्य दोषबुद्ध्या।

कुमतिमहरदात्मविद्यया यश्-

चरणरतिः(फ्) परमस्य तस्य मेऽस्तु ॥36॥

vyavahitapṛtanāmukhaṁ(n) nirīkṣya

svajanavadhādvimukhasya doṣabuddhyā

kumatimaharadātmavidyayā yaś-

caraṇaratiḥ(ph) paramasya tasya me'stu ॥36॥

vyavahita + pṛtanā + mukhaṁ, svajana + vadhād + vimukhasya

kumati + mahara + dātma + vidyayā

स्वनिगममपहाय मत्प्रतिज्ञा-

मृतमधिकर्तुमवप्लुतो रथस्थः।

धृतरथचरणोऽभ्ययाच्चलद्गुर्-

हरिरिव हन्तुमिभं(ङ्) गतोत्तरीयः ॥37॥

svanigamamapahāya matpratijñā-

mṛtamadhikartumavapluto rathasthaḥ

dhṛtarathacaraṇo'bhyayāccaladgur-

haririva hantumibhaṁ(ṅ) gatottarīyaḥ ॥37॥

sva + nigama + mapahāya, mṛta + madhikar + tuma + vapluto,

dhṛta + ratha + caraṇo'bhya + yāc + caladgur, gatot + tarīyaḥ

शितविशिखहतो विशीर्णदं(व्)शः(ह्),

क्षतजपरिप्लुत आततायिनो मे।

प्रसभमभिससार मद्वधार्थं(म्)

स भवतु मे भगवान् गतिर्मुकुन्दः ॥38॥

śitaviśikhahato viśīrṇad(v)aṁśaḥ(h)

kṣatajaparipluta ātatāyino me

prasabhamabhisasāra madvadhārthaṁ(m)

sa bhavatu me bhagavān gatirmukundaḥ ॥38॥

śita + viśikha + hato, kṣataja + paripluta, prasabhama + bhisasāra

विजयरथकुटुम्ब आत्ततोत्रे,
धृतहयरश्मिनि तच्छ्रियेक्षणीये।
भगवति रतिरस्तु मे मुमूर्षोर्,
यमिह निरीक्ष्य हता गताः(स्) स्वरूपम् ॥39॥

vijayarathakuṭumbha āttatotre
dhṛtahayaraśmini tacchriyekṣaṇīye
bhagavati ratirastu me mumūrṣor
yamiha nirīkṣya hatā gatāḥ(s) svarūpam ॥39॥

āt + tatotre, dhṛta + haya +raśmini, tacchriye + kṣaṇīye, mumūr + ṣor

ललितगतिविलासवल्गुहास-
प्रणयनिरीक्षणकल्पितोरुमानाः।
कृतमनुकृतवत्य उन्मदान्धाः(फ्),
प्रकृतिमगन् किल यस्य गोपवध्वः ॥40॥

lalitagativilāsavalguhāsa-
praṇayanirīkṣaṇakalpitorumānāḥ
kṛtamanukṛtavatya unmadāndhāḥ(ph)
prakṛtimagan kila yasya gopavadhvaḥ ॥40॥

lalita + gati + vilāsa + valguhāsa, praṇaya + nirīkṣaṇa-kalpito + rumānāḥ

मुनिगणनृपवर्यसङ्कुलेऽन्तः(स्),
सदसि युधिष्ठिरराजसूय एषाम्।
अर्हणमुपपेद ईक्षणीयो,
मम दृशिगोचर एष आविरात्मा ॥41॥

munigaṇanṛpavaryasaṅkule’ntaḥ(s)
sadasi yudhiṣṭhirarājasūya eṣām
arhaṇamupapeda īkṣaṇīyo
mama dṛśigocara eṣa āvirātmā ॥41॥

munigaṇa + nṛpavarya + saṅkule'ntaḥ, yudhiṣṭhira +rājasūya, arhaṇa + mupapeda

तमिममहमजं(म्) शरीरभाजां(म्),

हृदि हृदि धिष्ठितमात्मकल्पितानाम्।

प्रतिदृशमिव नैकधार्कमेकं(म्),

समधिगतोऽस्मि विधूतभेदमोहः ॥42॥

tamimamahamajaṁ(m)śarīrabhājāṁ(m)

hṛdi hṛdi dhiṣṭhitamātmakalpitānām

pratidṛśamiva naikadhārkamekaṁ(m)

samadhigato'smi vidhūtabhedamohaḥ ॥42॥

dhiṣṭhita + mātma + kalpitānām,

prati + dṛśa + miva,naika + dhārka + mekaṁ,

samadhi +gato'smi, vidhūta + bhedamohaḥ

सूत उवाच

कृष्ण एवं(म्) भगवति, मनोवाग्दृष्टिवृत्तिभिः।

आत्मन्यात्मानमावेश्य, सोऽन्तः(श्)श्वास उपारमत् ॥43॥

sūta uvāca

kṛṣṇa evaṁ(m) bhagavati, manovāgdṛṣṭivṛttibhiḥ

ātmanyātmānamāveśya, so'ntaḥ(ś) śvāsa upāramat ॥43॥

manovāg + dṛṣṭi + vṛttibhiḥ, ātmanyāt + māna + māveśya

सम्पद्यमानमाज्ञाय, भीष्मं (म्) ब्रह्मणि निष्कले।

सर्वे बभूवुस्ते तूष्णीं(म्), वयां(व्)सीव दिनात्यये ॥44॥

sampadyamānamājñāya, bhīṣmaṁ(m) brahmaṇi niṣkale

sarve babhūvuste tūṣṇīṁ(m), vayāṁ(v)sīva dinātyaye ॥44॥

sampadya + māna + mājñāya, babhū + vuste

तत्र दुन्दुभयो नेदुर्, देवमानववादिताः।

शशं(व्)सुः(स्) साधवो राज्ञां(ङ्), खात्पेतुः(फ्) पुष्पवृष्टयः ॥45॥

tatra dundubhayo nedur, devamānavavāditāḥ

śaśaṁ(v)suḥ(s) sādhavo rājñāṁ(ṅ), khātpetuḥ(ph) puṣpavṛṣṭayaḥ ‖45‖

deva + mānava + vāditāḥ, puṣpa +vṛṣṭayaḥ

तस्य निर्हरणादीनि, सम्परेतस्य भार्गव।

युधिष्ठिरः(ख्) कारयित्वा, मुहूर्तं(न्) दुःखितोऽभवत् ॥46॥

tasya nirharaṇādīni, samparetasya bhārgava

yudhiṣṭhiraḥ(kh) kārayitvā, muhūrtaṁ(n) duḥkhito'bhavat ‖46‖

nir + haraṇā + dīni, sam + paretasya

तुष्टुवुर्मुनयो हृष्टाः(ख्), कृष्णं(न्) तद्गुह्यनामभिः।

ततस्ते कृष्णहृदयाः(स्), स्वाश्रमान् प्रययुः(फ्) पुनः ॥47॥

tuṣṭuvurmunayo hṛṣṭāḥ(kh), kṛṣṇaṁ(n) tadguhyanāmabhiḥ

tataste kṛṣṇahṛdayāḥ(s), svāśramān prayayuḥ(ph) punaḥ ‖47‖

tuṣṭuvur + munayo, tad + guhya + nāmabhiḥ

ततो युधिष्ठिरो गत्वा, सहकृष्णो गजाह्वयम्।

पितरं(म्) सान्त्वयामास, गान्धारीं(ञ्) च तपस्विनीम् ॥48॥

tato yudhiṣṭhiro gatvā, sahakṛṣṇo gajāhvayam

pitaraṁ(m) sāntvayāmāsa, gāndhārīṁ(ṅ) ca tapasvinīm ‖48‖

sāntva + yāmāsa

पित्रा चानुमतो राजा , वासुदेवानुमोदितः।

चकार राज्यं(न्) धर्मेण, पितृपैतामहं(म्) विभुः ॥49॥

pitrā cānumato rājā, vāsudevānumoditaḥ

cakāra rājyaṁ(n) dharmeṇa, pitṛpaitāmahaṁ(m) vibhuḥ ‖49‖

vāsudevā + numoditaḥ, pitṛ +paitāmahaṁ

इति श्रीमद्भागवते महापुराणे पारमहंस्यां संहितायां

प्रथमस्कंधे युधिष्ठिरराज्यप्रलम्भो नाम नवमोऽध्यायः।।

।।ॐ श्री कृष्णार्पणमस्तु।।

Iti śrimadbhāgavate mahāapurāne pāramahavsyām svnhitāyām prathamaskandhe yudhiṣhthirarājyapralambho nāma navamo’dhyāyaḥ

||om śhri kṛṣṇārpanamastu||

ॐ पूर्णमदः(फ्) पूर्णमिदं(म्) पूर्णात्पूर्णमुदच्यते
पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते।।
ॐ शान्तिः(श्)शान्तिः(श्)शान्तिः।।

Om pūrnamadaḥ(ph) pūrnamidamṃ(m) pūrṇātpūrṇamudachyate
pūrṇasya pūrṇamādāya pūrṇamevāvaśhiṣhyate II
Om śhāntiḥ(ś) śhāntiḥ(ś) śhāntiḥ(ś) II